

Plan van aanpak: Emeltenbestrijding

Wat doe je als het gazon van je klant aangetast wordt door emelten? Het is een probleem waar veel hoveniers jaarlijks mee geconfronteerd worden. Weten waar je op moet letten en wanneer en waar je mee moet bestrijden is een goede eerste stap naar een efficiënte aanpak.

Biologie (levenscyclus)

Emelten zijn pootloze, grijsbruine larven van de langpootmug. In sport- en recreatiegrassen zijn het vooral de larven van de weidelangpootmug (*Tipula paludosa*) en de koollangpootmug (*Tipula oleracea*) die voor schade aan de grasmat zorgen. De emelten hebben geen poten en geen duidelijke kop. Emelten kunnen tot 45 mm lengte groeien.

Emelten verblijven voor het grootste deel van de dag in een ondiepe verticale gang. 's-Nachts komen ze naar boven en vreten dan aan de bovengrondse delen van de planten.

Tipula paludosa heeft één generatie per jaar. De muggen van deze soort vliegen vanaf begin september tot begin oktober. De volwassen mug legt haar eieren in augustus-begin september. Na 14 tot 20 dagen komen de eieren uit. Na twee verveningen vóór de winter en nog twee verveningen na de winter (in het voorjaar in de maanden februari-maart en in de maand april of mei), zijn de larven volwassen. Ze blijven eten tot eind juni of in juli. De verpopping vindt plaats in juli of augustus. Na ongeveer 10 dagen komen de muggen uit.

Tipula oleracea komt wat minder vaak voor. Deze soort mug heeft twee generaties per jaar. De muggen van de overwinteringsgeneratie vliegen eind mei. Dan leggen de muggen de eieren waaruit zich onmiddellijk de zomergeneratie ontwikkelt. De emelten verpoppen zich begin september en kort daarop vliegen de muggen weer. Uit de afgezette eieren ontwikkelt zich een nieuwe generatie waarvan de emelten in de maand november het derde larvenstadium bereiken en in april daarop volgende pas het vierde en laatste stadium. Half mei heeft de verpopping plaats en de levenscyclus is gesloten.

Een langpootmugvrouwje legt tussen 300 tot 400 eieren per keer.

Schadebeeld

De larve, die zich onder de grond bevindt, vreet in tegenstelling tot de engerlingen niet aan de graswortels, maar aan het jonge groen van de grasplant zelf. Hierdoor ontstaat geen directe groeischade maar ontstaat een ongelijke grasmat, wat zeker op de golfgreen een probleem kan zijn. Het grootste probleem wordt echter veroorzaakt doordat vogels en sommige andere insecteneters zoals dassen actief op zoek gaan naar emelten en deze met grof geweld uit de bodem trekken.

Waarnemen en herkennen

De emelt is een grauwgrijze larve. Ze hebben een kop die is ingetrokken in een plooi van het eerste larve-segment. Van deze kop zijn slechts de monddelen zichtbaar. De mug is te herkennen aan de geel-zwarte tekening. Deze soort heeft één generatie per jaar en de mug vliegt in mei.

Preventieve en beheersende maatregelen

Er zijn geen methoden bekend om de aanwezigheid van de emelt in zijn geheel tegen te gaan.

Bestrijden

Bestrijding in gazons kan met het insectenparasitaire aaltje *Steinernema carpocapsae*, Capsanem of Entonem van Koppert. Het meest ideale bestrijdingstijdstip is in september / oktober. Voor Capsanem en Entonem moet de bodemtemperatuur overigens wel minimaal 13 °C zijn.

Plan van aanpak biologische bestrijding:

Product

Aaltjes (Capsanem of Entonem): Steinernema carpocapsae

Inhoud verpakking : 2 x 250(1000m²) of 2 x 25 miljoen(100m²) larven (3e stadium) in inert dragermateriaal

Werking

Na toediening zoeken de aaltjes actief naar de prooi en dringen deze binnen via een natuurlijke lichaamsopening. De aaltjes voeden zich met de inhoud van het prooidier, waarbij specifieke bacteriën vrijkomen uit het darmkanaal van de aaltjes. Deze bacteriën zetten gastheerweefsel om in producten die makkelijk zijn op te nemen door de aaltjes. De emelten sterven binnen enkele dagen.

Geïnfecteerde emelten verkleuren en het insect verslijmt waardoor het vaak moeilijk terug te vinden is. De eerste emelten kunnen 2 -4 dagen na toepassing al gedood worden. Controleer aangetaste plekken vlak vóór en twee weken na de tweede toepassing. In die periode hebben de aaltjes zich vermeerderd en een groter percentage emelten gedood.

Bereiding spuitvloeistof (kleine verpakking 2 x 25 miljoen voor 100m²)

- Doe de inhoud van de verpakking in een emmer met 10 liter water (15-20°C).
- Roer goed (niet met een mixer of iets dergelijks) en laat 20-30 seconden weken.
- Voeg 1 liter van het mengsel toe aan een (rug)spruit of gieter en vul deze helemaal af met water
- Op deze manier kan 10x een oplossing gemaakt worden van 2,5 miljoen aaltjes in 10 liter water
- Behandel 10m² met een oplossing van 10 liter

Werkingsspectrum

Larven van langpootmuggen.

Inzetschema

	Dosering m ² /eenheid	Interval (dagen)	Frequentie
Preventief	500000/m ²	1000 / 100	35
Licht curatief	500000/m ²	1000 / 100	7-14 (herhaling)
Zwaar curatief	500000/m ²	1000 / 100	5-7 (herhaling)

Toepassing en dosis

- Het product moet op een vochtige bodem toegepast worden.
- Verwijder alle zeefjes en filters om verstopping te voorkomen. Spuitdop opening 0,8-1 mm (=800-1000 micron).
- Druk maximaal 2 bar, meng voortdurend om bezinken van aaltjes te voorkomen.
- Bij voorkeur verspuiten bij bewolkt weer of aan het begin of einde van de dag. Vermijd dat de aaltjes in direct zonlicht verspoten worden.
- Beregen de grasmat na toepassing met minimaal 5 mm om de aaltjes in de grond te spoelen.
- Houd grond tot 2 weken na toepassing vochtig.
- Let op de houdbaarheidsdatum op de verpakking.
- Sla het product koel op.

Voor meer informatie: neem contact op met uw adviseur!

Peter Mook	06-19173944	Adviseur openbaar groen, sportvelden & golfbanen – West-Nederland
Wout Muilwijk	06-22028035	Adviseur openbaar groen, sportvelden & golfbanen – West & Zuid-Nederland
Nick Verbeet	06-82093526	Adviseur openbaar groen, sportvelden & golfbanen – Zuid-Nederland
Johan Aalderink	06-44966661	Adviseur openbaar groen, sportvelden & golfbanen – Noord & Oost-Nederland
Janno Groeneveld	06-83037584	Adviseur hoveniers & Retail
Casper Hoegen	06-16349196	Sales manager openbaar groen Adviseur hoveniers & Retail